

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO
JU „KANTONALNI CENTAR ZA SOCIJALNI RAD“
SLUŽBA SOCIJALNE ZAŠTITE OPĆINE ILIJAŠ
ILIJAŠ, UI. Ivana Franje Jukića broj 2**

**INFORMACIJA
O OSTVARIVANJU SOCIJALNE ZAŠTITE NA PODRUČJU
OPĆINE ILIJAŠ ZA 2019. GODINU**

ILIJAŠ, april 2020. godine

I - UVODNI DIO

Služba socijalne zaštite Općine Ilijaš, koja funkcioniše pri JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ Sarajevo u 2019.godini je realizovala sve poslove i obaveze predviđene planom i Programom rada.

U Službi socijalne zaštite općine Ilijaš, prema Pravilniku o radu sistematizovano je 16 radnih mjesta, i to: 6 stručnih saradnika socijalnih radnika, stručni saradnik psiholog 2, stručni saradnik pedagog 2, stručni saradnik dipl. pravnik 2, šef Službe, viši referent administracije 1, viši referent operater 1 i čistačica kurir 1 , a u 2019.godini je bilo stalno zaposlenih 10 radnika, od kojih je 7 sa visokom stručnom spremom, 2 sa srednjom i jedan NK, raspoređeni na radna mjesta po zanimanjima i to: šef Službe, 2 socijalna radnika, 2 pravnika, 1 pedagog, 1 psiholog ,1 administrativni radnik-blagajnik,1 operater, 1 kurir-spremačica, što uglavnom ne zadovoljava potrebe u odnosu na broj korisnika sa područja općine. Tokom 2019.godine povremeno su angažovana dva socijalna radnika (po ugovoru na određeno vrijeme). Imajući u vidu da se u nadležnost Centra za socijalni rad uvodi sve više novih poslova koje ne prati i povećanje broja zaposlenih, može se očekivati da ovaj broj radnika ne može odgovoriti potrebama i zadovoljiti kvalitet i ažurnost svih postavljenih zadataka.

JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ te i Služballijaš primjenjuje veliki broj zakona i podzakonskih akata i obavlja široku lepezu poslova, koji se odnose na praćenje i proučavanje problema iz oblasti socijalne zaštite, dječije i porodične zaštite i njihovom rješavanju.Najvažniji Zakoni i podzakonska akta koja se primjenjuju u postupcima ostvarivanja prava i usluga su:

1. Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom („Službene novine Federacije BiH“, broj: 36/99, 54/04, 39/06, 14/09, 45/16 i 40/18),
  2. Zakon o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom
 („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 38/14-Prečišćeni tekst 38/16, 44/17 i 28/18)
  3. Porodični zakon Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 35/05, 41/05 i 31/14),
  4. Zakon o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj: 7/14),
  5. Zakon o hraniteljstvu (Službene novine FBiH br.19/17),
  6. Zakon o zaštiti od nasilja u porodici („Službene novine Federacije BiH“, broj: 20/13),
  7. Zakon o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj: 7/14),
  8. Zakon o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj:2/98 i 48/99),
-
1. Uredba o subvencioniranju troškova grijanja („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 04/05, 07/08, 37/13, 40/13, 51/14 i 8/18, 9/19),

2. Uredba o priznavanju prava na topli obrok u javnim kuhinjama Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 10/17, 22/19),
3. Uredba o regulisanju troškova dženaze – sahrane - ukopa („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 31/17),
4. Uredba o dodjeli novčanog iznosa namjenjenog za lične potrebe lica koja su smještena u ustanove socijalne zaštite („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 29/14),
5. Uredba o primjeni odgojnih preporuka prema maloljetnicima („Službene novine Federacije BiH“, broj:13/15), broj:63/10, 22/11, 66/11 i 51/12, 13/15),

1. Pravilnik o učešću u troškovima smještaja korisnika smještenih u ustanove socijalne zaštite i srodnika obaveznih na izdržavanje („Službene novine KS“ broj: 22/13, 34/14 i8/15),
2. Pravilnik o utvrđivanju preostale sposobnosti i razvrstavanju djece i omladine ometene u psihofizičkom razvoju („Službene novine KS“ broj: 26/08, 5/12, 4/15 i 4/18),
3. Pravilnik o plaćanju troškova izdavanja ličnih dokumenata („Službene novine KS“ broj: 4/17),
4. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije o izrečenim zaštitnim mjerama, osobama koje su štičene zaštitnom mjerom i o nasilnim osobama kojima su izrečene zaštiteni mjere (Službene novine Federacije BiH broj: 95/13),
5. Pravilnik o primjeni odgojnih mjera posebnih obaveza prema maloljetnim učiniocima krivičnih djela (Službene novine Federacije BiH, broj: 10/15),
6. Pravilnik o visini iznosa i načinu isplate mjesecne novčane naknade za rad staratelja i lica imenovanog za vršenje dunosti staratelja u organu starateljstva („Službene novine FBiH“ broj:9/18),
7. Zaključak Vlade Kantona Sarajevo o sufinansiranju troškova podstanarstva (broj:02-05-8403/12 od 29.03.2012.),

kao i niz sporazuma, protokola o saradnji i drugih podzakonskih akata.

Ogranizacija rada Službi socijalne zaštite odvija se kroz stručne cjeline u kojima se svi poslovi obavljaju timski. Radi se o sljedećim stručnim cjelinama:

- Općeg socijalnog rada i trijaže,
- Zaštite braka, porodice i djece i
- Zaštite i tretmana djece i omladine sa poremećajima u ponašanju i članova porodice

Kao i u prethodnim godinama nastojalo se i u 2019.godini da se programski zadaci obavljaju što uspješnije i da se pojedincu i porodici u stanju socijalne potrebe pruži kvalitetan oblik zaštite. U radu su zastupljeni postupci i metode čiji je cilj dijagnosticiranje, analiziranje i pružanje pomoći u rješavanju problema građana sa područja općine Ilijaš koji se nalaze u stanju socijalne potrebe, odnosno koji samostalno ne mogu riješiti određene životne teškoće, te su im potrebne usluge socijalnog stručnog rada. U profesionalnom radu, pružajući

usluge, pomoć i zaštitu svojim korisnicima, u Službi socijalne zaštite se koristi multidisciplinarni i multimedodski pristup. Rad u Službi socijalne zaštite odvija se timski, kako bi se na najbolji mogući način iznašla rješenja za pružanje pomoći onim kategorijama stanovništva kojim je ista i neophodna.

Svi zahtjevi za prava po gore navedenim propisima se rješavaju blagovremeno, objektivno i pravično, i to nakon analize dokumentacije, uvida u stanje na terenu, stručne obrade uz poštovanje zakonom predviđene procedure.

Pored rada na novozaprimljenim zahtjevima za neko od prava, aktivno se prati stanje i eventualne promjene kod korisnika koji su već ostvarili neko od prava, te se rješenja o pravima blagovremeno uskladjuju sa nastalim promjenama. Za sve korisnike koji su prethodno ostvarili pravo na stalnu osnovnu novčanu pomoć, novčanu naknadu za pomoć i njegu drugog lica, domski smještaj, novčanu naknadu za vrijeme čekanja na zaposlenje ili drugo pravo u 2019.godini izvršena je provjera, svi korisnici su pozivani da dostave novu neophodnu dokumentaciju na osnovu koje se može utvrditi postojanje, odnosno nepostojanje uslova za dalje korištenje ostvarenog prava. U postupku provjere za korisnike koji nisu u stanju sami pribaviti potrebnu dokumentaciju ista se pribavlja po službenoj dužnosti. Napominjemo da svakodnevno ostvarujemo saradnju sa različitim službama Općine Ilijaš, Policije, škola, Dom zdravlja sa Centrom za mentalno zdravlje, BIRO-a za zapošljavanje i drugih zahvaljujući kojim smo korisnicima pružili adekvatne i kvalitetne oblike pomoći i zaštite, te smatramo da su naš rad i postignuti rezultati zadovoljavajući. Smatramo da je za dobru saradnju kojoj je cilj da jedni drugima pomažemo neophodno poznavati djelokrug poslova i nadležnosti svake službe pojedinačno, te izbjegavati davanje uputa i objašnjenja korisnicima o pravima koje mogu ostvariti u službama u kojima davalac informacija nije zaposlen. Naime u praksi se često susrećemo sa korisnicima koji dolaze po uputama pojedinaca iz drugih Službi za prava koja im "moramo pružiti", iako veoma često ta lica ne ispunjavaju uslove za pravo koje traže. Ovakva praksa dovodi u pitanje autoritet ustanove i uposlenika koji rade na poslovima ostvarivanja prava, pa time i nepovjerenje klijenata prema Službi, što je sasvim neosnovano i pogrešno.

U 2019.godini, u Službi je registrovano 4210 klijenta i obavljeno je terenskih posjeta 297.

II - TEMATSKI DIO

1. POSLOVI IZ OBLASTI SOCIJALNE ZAŠTITE

Korisnici socijalne zaštite kod ove Službe u smislu Federalnog i Kantonalnog zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom su :

- djeca bez roditeljskog staranja,
- osobe sa invaliditetom i osobe ometene u fizičkom i psihičkom razvoju,

- odgojno zanemarena djeca,
- odgojno zapuštena djeca,
- djeca čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama,
- materijalno neobezbjedjena i za rad nesposobna lica,
- lica i porodice u stanju socijalne potrebe kojima je zbog posebnih okolnosti potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite,
- lica i porodice koje nemaju dovoljno sredstava za podmirenje osnovnih životnih potreba, a za koje se obim prava iz socijalne zaštite uređuje Uredbama Vlade kantona.
- Stare osobe bez porodičnog staranja,
- Osobe sa društveno negativnim ponašanjem,
- Osobe i porodice koje bi svoju socijalnu sigurnost trebale ostvariti od primanja u skladu sa članom 8. Kantonalnog zakona, a ta primanja nisu dovoljna za podmirenje njihovih životnih potreba,
- Osobe izložene zlostavljanju i nasilju u porodici,

TABELARNI PREGLED KORISNIKA SOCIJALNE ZAŠTITE PO KATEGORIJAMA U 2019.GODINI

Red broj	KATEGORIJA	Broj korisnika
1.	Djeca bez roditeljskog staranja	29
2.	Osobe sa invaliditetom i osobe ometene u fizičkom i psihičkom razvoju	903
3.	Djeca čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama	101
4.	Vaspitno zanemarena djeca	15
5.	Vaspitno zapuštena djeca	12
6.	Materijalno neobezbjedeni i za rad nesposobne osobe	48
7.	Stare osobe bez porodičnog staranja	88
8.	Osobe sa društveno negativnim ponašanjem	239
9.	Lica i porodice u stanju socijalne potrebe kojima je uslijed posebnih okolnosti potreban odgovarajući oblik zaštite	1584
10.	Lica i porodice koje nemaju dovoljno prihoda za podmirenje osnovnih životnih potreba	391
11.	Osobe izložene zlostavljanju i nasilju u porodici	107
	UKUPNO	3517

Pored navedenih kategorija korisnika socijalne zaštite Služba je uključena u pružanje odgovarajućih oblika, usluga i mjera zaštite i žrtvama trgovine ljudima, duševno oboljelim licima, žrtvama porodičnog nasilja.

Djeca bez roditeljskog staranja kao najranjivija kategorija korisnika su u fokusu rada.

U sljedećoj tabeli iskazani su podaci koji se odnose na djecu bez roditeljskog staranja, sa stanjem 31.12.2019.godine, gdje je u ovoj Službi evidentan broj djece bez oba roditelja, djece napuštene od strane roditelja, te djece roditelja spriječenih da obavljaju roditeljsku dužnost što ukazuje na potrebu iznalaženja načina za rješavanje ovog problema. U tabeli su navedeni i podaci o broju novoevidentirane djece,

**TABELARNI PREGLED
DJECE BEZ RODITELJSKOG STARANJA SLUŽBE SOCIJALNE ZAŠTITE
OPĆINE ILIJAŠ SA STANJEM 31.12.2019.**

Red. broj		DJECA BEZ RODITELJSKOG STARANJA						UKUPNO
		Djeca bez oba roditelja	Djeca nepoznatih roditelja	Djeca napuštena od roditelja	Djeca roditelja spriječenih da obavljaju roditeljsku dužnost	Djeca roditelja kojima je oduzeto roditeljsko staranje		
0	1	2	3	4	5	6	7	
1.		0	0	4	16	9	29	

U odnosu na raniji period, došlo je do povećanog broja smještaja djece u ustanove socijalne zaštite. Nažalost, u najvećem broju slučajeva radi se o djeci napuštenoj od strane roditelja, iako je značajan broj djece na smještaju izuzet iz bioloških porodica zbog zanemarivanjaili grubog zanemarivanja od strane roditelja. Od ukupnog broja djece 10 djece je iz porodica u kojima je roditeljima sudskom odlukom oduzeto roditeljsko staranje, dok je za petero djece smještaj usledio nakon sudske odluke o zabrani roditelju da živi sa djecom. Tokom 2019.godine nakon vođenog sudskog postupka zabrane roditelju da živi sa djecom zbog neažurnosti Suda i nepovjerenja prema organu starateljstva nije došlo do izuzimanja dvoje djece iz porodice koja zanemaruje potrebe djece i ne brine o njihovom zdravlju, školovanju, vaspitanju. Ovaj podatak govori o položaju organa socijalnog staranja u društvu, nepovjerenju i nedovoljnoj upućenosti drugih službi i ustanova u nadležnosti i poslove koje isti obavlja. Napominjemo da je u 2019.godini bio samo jedan smještaj djeteta, u pitanju je dijete napušteno od roditelja po rođenju.

Osnovni oblici zaštite djece u 2019.godini bili su;

- smještaj u hraniteljsku porodicu,
- smještaj u ustanovu socijalne zaštite ,
- regulisanje instituta starateljstva,
- usvojenje,
- obezbjeđivanje zdravstvene zaštite i
- osposobljavanje za samostalan život i rad.

**TABELARNI PREGLED
DJECE BEZ RODITELJSKOG STARANJA, PREMA
REGULISANIM OBLICIMA SOCIJALNE ZAŠTITE SA STANJEM
31.12.2019. GODINE**

Red. Broj		DJECA BEZ RODITELJSKOG STARANJA (ukupan broj)	OBLICI ZAŠTITE				
			Smještena u hraniteljsku porodicu	Bez novčane naknade	Sa novčanom Naknadom	Ukupno	Smještena u ustanove socijalne zaštite
0	1	2	3	4	5	6	7
1.		29	0	1	1	28	18

U cilju stvaranja uslova da djeca odrastaju u prirodnim uslovima u toku je projekat Transformacije KJU Dom za djecu bez roditeljskog staranja Sarajevo, koji provodi nevladin sektor. Cilj je stvoriti uslove da djeca odrastaju u što manjim grupama, kako bi se stvorio prirodni ambijent za odrastanje, te je preporuka za većinu djece iz ove općine smještaj u Mali porodični dom. Na tom planu pokušava se obezbjediti prostor na području lokalne zajednice kako bi se djeca u manjim grupama (najčešće braća i sestre) izmještala iz ustanova socijalne zaštite koje karakteriše kolektivni ambijent, što se u praksi nije pokazalo dobro za odrastanje djece .

Iz tabele se vidi da je samo jedno dijete smješteno u hraniteljsku porodicu , koja redovno prima mjesecnu naknadu. Prava i interesi djece se nastoje zadovoljiti i kroz saradnju sa nevladnim sektorom, obrazovnim i zdravstvenim ustanovama.

Ističemo da na području općine Ilijaš nema prijavljenih hraniteljskih porodica u koje bi se mogao vršiti smještaj djece.

Služba je takođe uključena u izradu Lokalnog akcionog plana kroz projekat Jačanje referalnih mehanizama zaštite djece od nasilja na lokalnom nivou, koji provodi World Vision uz podršku UNICEF-a, a u koji su uključene službe nadležne općinske Službe, osnovne i srednje škole, PU i Centar za mentalno zdravlje.

U toku prošle godine nastavljeno je stipendiranje djece iz materijalno ugroženih porodica po projektu „Sretno djetinjstvo“ koji realizuje Centar za kreativno odrastanje, a u toku godine po ovom projektu 14 lica ostvarilo je pravo na stipendiju u iznosu od 70,00 KM mjesečno.

Jedna od mjera zaštite djece je i upućivanje djece sa poteškoćama u razvoju Stručnoj komisiji za utvrđivanje preostalih sposobnosti i razvrstavanje djece i omladine ometene u psihofizičkom razvoju (koja radi pri Kantonalnom centru za socijalni rad) kako bi se blagovremeno dijagnosticirao stepen ometenosti i regulisao im se adekvatan oblik zaštite. Shodno preporukama Komisije djece sa laksim stepenom oštećenja se upućuju na osposobljavanje za samostalan život i rad kroz školovanje u specijalnim školama ili redovnim školama po prilagođenom planu i programu (inkluzija)

**TABELARNI PREGLED
PREOSTALE SPOSOBNOSTI I RAZVRSTAVANJU DJECE
I OMLADINE OMETENE U PSIHO-FIZIČKOM RAZVOJU U
PERIODU 01.01.-31.12.2019. GODINE**

Red. broj		PRIRODA I STEPEN OMETENOSTI							UKUPNO
		Slijepi slabovid i	Gluhi nagluhi	S poremećajima u govoru i glasu	Tjelesno invalidni	S kombinovanim smetnjama	Mentalno nedovoljno razvijeni		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	
1.		3	0	1	0	42	0	46	

Kako se vidi najviše je djece sa kombinovanim smetnjama. Od ukupnog broja kategorisane djece je upućeno na osposobljavanje za život i rad, od čega 5 se školuje u Zavodu Mjedenica, 3 u Centru za srednje stručno obrazovanje i osposobljavanje i značajan broj djece u redovnim školama po prilagođenom planu i programu. Ova lica nakon završetka školovanja imaju pravo na novčanu naknadu do zaposlenja ukoliko su prijavljena na Birou za zapošljavanje.

Novčanu naknadu do zaposlenja trenutno ostvaruje 27 lica. Pored toga neka od ovih lica zavisno od stepena ometenosti ostvaruju prava po osnovu invalidnosti.

PRAVA, MJERE I USLUGE SOCIJALNE ZAŠTITE

Prava iz socijalne zaštite kod, u smislu Federalnog i Kantonalnog zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom su :

- 1) novčana i druga materijalna pomoć,
- 2) osposobljavanje za život i rad,
- 3) smještaj u drugu porodicu,
- 4) smještaj u ustanove socijalne zaštite,
- 5) usluge socijalnog i drugog stručnog rada,

Novčana i druga materijalna pomoć sastoji se od:

- 1) stalne novčane pomoći,

- 2) novčane naknade za pomoć i njegu od strane drugog lica,
 3) druge materijalne pomoći.

Pravo na stalnu novčanu i drugu materijalnu pomoć imaju lica i porodice, pod sljedećim uvjetima:

- 1) da su nesposobni za rad, odnosno spriječeni u ostvarivanju prava na rad,
- 2) da nemaju dovoljno prihoda za izdržavanje,
- 3) da nemaju članova porodice koji su po zakonu obavezni da ih izdržavaju ili ako ih imaju, da ta lica nisu u mogućnosti da izvršavaju obavezu izdržavanja

**TABELARNI PREGLED
PRAVA, MJERA I USLUGA SOCIJALNE ZAŠTITE SLUŽBE SOCIJALNE
ZAŠTITE OPĆINE ILIJAŠ ZA 2019 GODINU**

Red. Broj	OBLICI, MJERE I USLUGE	Broj korisnika
I	Smještaj u hraniteljsku porodicu	1
II	Smješaj u dom za stara lica	27
III	Smještaj u druge ustanove socijalne zaštite	
1.	Stalna novčana pomoć	48
2.	Novčana naknada za pomoć i njegu od strane druge osobe	215
3.	Novčana naknada za vrijeme čekanja na zaposlenje(osobe sa psihičkim i fizičkim smetnjama)	27
4.	Jednokratne novč.pomoći	82
5.	Izuzetne novč.pomoći	37
6.		
7.	Prava lica sa invaliditetom /lična invalidnina, dodatak za njegu i pomoć od dr.lica i ortopedski dodatak/	985
IV	Novčane pomoći (1+2+3+4+5+6+7)	1394
V	Subvencioniranje troškova dženaze-sahrane-ukopa	7
VI	Regulisanje prava subvencioniranja troškova grijanja	233

VII	Mjere uključenja u škole, specijalne škole i rehabilitacije	
1.	Obezbeđenje zdravstvene zaštite	78
2.	Ostale usluge socijalnog i dr.stručnog rada	5886
3.	Regulisanje toplog obroka u javnim kuhinjama	151
VIII	USLUGE SOCIJALNOG RADA (1+2+3)	6115
	UKUPNO (I+II+III+IV+V+VI+VII+VIII)	7777

Stalna novčana pomoć je osnovno pravo iz koga proizilaze i pravo na komunalni dodatak od 50,00KM, zdravstveno osiguranje ukoliko lica nisu osigurana po drugom osnovu a od dana 01.03.2019.godine i pravo na subvencioniranje troškova grijanja po povoljnijim uslovima u odnosu na druge korisnike.

U 2019.godini bilo je 6 novih zahtjeva za ovo pravo od kojih su 4 pozitivno riješena dok su 2 zahtjeva odbijena zbog neispunjavanja zakonom predviđenih uslova. Kontrolnih pregleda za korisnike koji su ostvarili ovo pravo je bilo 4, dok je prestanaka prava bilo 3.

Zahtjeve za novčanu naknadu za pomoć i njegu drugog lica u 2019.godini je podnijelo ukupno 44 lica, od čega su 33 lica ostvarila pravo, 8 zahtjeva je odbijeno zbog neispunjavanja uslova i 3 zahtjeva su prenesena u 2020.godinu. Takođe je bilo 3 zahtjeva za novčanu naknadu za vrijeme čekanja na zaposlenje i svi su pozitivno riješeni, dok je ovo pravo prestalo za 3 korisnika te se zaključno sa 31.decembrom 2019. na evidenciji ove Službe nalazi 27 korisnika ovog prava.

SMJEŠTAJ ODRASLIH LICA U USTANOVE SOCIJALNE ZAŠTITE

U ustanovama socijalne zaštite zaključno sa decembrom 2019. Godine na smještaju se nalazilo ukupno 37 odraslih lice kojima ova Služba u cijelosti ili djelimično plaća troškove smještaja, zavisno od primanja koja ostvaruje lice koje se smješta te eventualne mogućnosti srodnika da učestvuju u troškovima smještaja. U toku 2019.godine podneseno je 7 zahtjeva koji su pozitivno riješeni a pravo smještaja prestalo je za 3 lica zbog smrti ili iz drugih razloga. Najveći broj lica nalazi se na smještaju u Gerontološkom centru, i to 7 dok se 7 lica nalazi u Zavodu Pazarčić. U Zavodu Drin nalazi se nalazi 5 lica, a u KJU Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba u Sarajevu nalazi se 5 korisnika.

Pored praćenja općeg stanja ovih lica radilo se i na zaštiti njihove imovine i ostvarivanja određenih prava i regulisanja njihovih ličnih isprava.

Korisnici smještaja u ustanove socijalne zaštite za koje troškove smještaja djelimično ili u cijelosti snosi Služba ostvaruju i pravo na džeparac po Pravilniku _____, u mjesecnom iznosu od 30,00KM.. Korisnici domskog smještaja mogu ostvariti i pravo na zdravstveno osiguranje po osnovu smještaja

PRAVA PO OSNOVU INVALIDNOSTI

Federalnim zakonom o osnovama socijalne zaštite , zaštite civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom (Službene novine FBiH broj 36/99, 54/05, 39/06, 14/09, 45/16 i 40/18) lica sa invaliditetom mogu ostvariti prava na ličnu invalidninu, dodatak za tuđu nomoć i njegu i ortopedski dodatak, ukoliko stručna komisija pri Institutu za ocjenu radne sposobnosti ocjeni da se radi o licu sa invaliditetom od 90 i 100% te da kod istih postoji potreba za pomoći i njegovom drugog lica i za ortopedskim dodatkom. Aktivnost ove Službe i u 2019.godini bila je usmjerena na rješavanje novopodnesenih zahtjeva i na praćenju predmeta već ostvarenih prava. Od početka 2006.godine kada su uspostavljena ova prava (pravo na ličnu invalidninu, pravo na dodatak za njegu i pomoć od strane druge osobe i ortopedski dodatak) pa do kraja 2019.godine ukupan broj formiranih predmeta kod ove Službe iznosi 985.

U 2019. godini podneseno je 124 zahtjeva, od čega je pozitivno riješeno 53, odbijenih zahtjeva 27 te 44 prestanaka prava zbog smrti korisnika ili drugih razloga.

TABELARNI PREGLED LICA KOJA SU OSTVARILA PRAVA LICA SA INVALIDITETOM NA OSNOVU ZAKONAO IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OSNOVAMA SOCIJALNE ZAŠTITE, ZAŠTITE CIVILNIH ŽRTAVA RATA I ZAŠTITE PORODICE SADJECOM, SA STANJEM 31.12.2019. GODINE

Red. broj		OBЛИCI				
		Lična invalidnina I grupe 100%	Lična invalidnina II grupe 90%	Dodatak za tuđu njegu i pomoć I grupe	Dodatak za tuđu njegu i pomoć II grupe	Ortopedski dodatak
0	1	2	3	4	5	6
1.	Služba socijalne zaštite općine Ilijaš	330	210	186	227	183

Pored novčanih davanja, lica sa invaliditetom putem ove Službe mogu ostvariti pravo na zdravstveno osiguranje ukoliko isto nisu ostvarili po drugom osnovu, a

ukupan broj lica kojim je regulisano ovo pravo putem ove Službe zaključno sa decembrom 2019.godine iznosio je 78 lica.

Osim toga 82 lica je ostvarilo pravo na jednokratnu novčanu pomoć, a 37 lica pravo na izuzetnu novčanu pomoć. Ukupno je za ova prava zaprimljeno 131 zahtjeva, od čega je 119 rješeno pozitivno, a 12 zahtjeva je odbijeno.

Pored navedenih poslova u pogledu ostvarivanja prava na određeni oblik materijane naknade radili su se i drugi poslovi koji su se odnosili na ;

- provjeru rješenja aktuelnih korisnika prava na stalnu novčanu pomoć,
- provjeru rješenja korisnika naknade za smještaj u hraniteljsku porodicu i smještaj u ustanove socijalne zaštite,
- provjeru rješenja svih korisnika prava na novčanu naknadu za pomoć i njegu od strane druge osobe i prava na naknadu za vrijeme čekanja na zaposlenje.

Kao i u ranijim godinama i u 2019.godini bili su dominantni zahtjevi za materijalne pomoći. Veliki broj klijenata obraćao se za regulisanje prava na neku od novčanih pomoći, što potvrđuje i raniju konstataciju da je na području općine Ilijaš nizak životni standard i građani nisu u mogućnosti zadovoljiti osnovne životne potrebe bez pomoći zajednice i dalje veoma prisutan. Nemogućnost zadovoljenja osnovnih potreba često dovodi i do porodičnih problema i poremećaja u funkcionisanju porodice. Narušenost porodičnog miljea u najvećoj mjeri utiče na djecu i njihovo pravilno odrastanje.

KORISNICI PRAVA NA SUBVENCIJU GRIJANJA PO ENERGENTIMA

U prvom tromjesečju 2019.godine, u odnosu na prethodnu godinu, evidentiran je porast broja lica i porodica koja su ostvarila pravo na subvenciju za grijanje, zbog izmjena i dopuna _____ kojima je ovo pravo omogućeno korisnicima SONP.

U sljedećoj tabeli prikazani su korisnici prava na subvencioniranje troškova grijanja po mjesecima

TABELARNI PREGLED KORISNIKA SUBVENCIJE TROŠKOVA GRIJANJA, , U 2019. GODINI

Red. Br.	Služba socijalne zaštite općine	Januar	Februar	Mart	Novembar	Decembar
1.	Ilijaš	248	248	248	233	233

U sljedećoj tabeli prikazani su korisnici prava na subvencioniranje troškova grijanja po energentima:

**TABELARNI PREGLED
KORISNIKA SUBVENCIJE TROŠKOVA GRIJANJA, PO SLUŽBAMA SOCIJALNE ZAŠTITE
OPĆINA, U 2019. GODINI.**

Služba socijalne zaštite općine	Električna energija	Čvrsto gorivo	Centralno grijanje
Ilijaš	152	78	3

KORISNICI JAVNE KUHINJE PO UREDBI KANTONA SARAJEVO

Pravo na topli obrok u javnim kuhinjama Kantona Sarajevo u Ilijašu se ostvaruje na punktu JK Crveni krst-križ, iako jedan broj porodica ovo pravo ostvaruje i u drugim javnim kuhinjama čiji se punktovi nalaze u Sarajevu. Smatramo da bi dobro bilo u narednom periodu otvoriti punkt i na području Srednjeg ili Nišićke visoravni, čime bi se u značajnoj mjeri omogućilo korisnicima sa perifernih područja općine da ostvare pravo koje im je jako potrebno, a koje sada ne koriste zbog nemogućnosti da svakodnevno dolaze po hranu.

Na dan 31.12.2019.godine putem Službe socijalne zaštite općine Ilijaš pravo na topli obrok u javnim kuhinjama koristilo je ukupno 47 porodica sa ukupno 151 članova. Prikaz korisnika po kuhinjama je dat u narednoj tabeli:

Merhamet		Crveni krst-križ		Stari grad		Kruh Ante		sv.		Dobrotvor		Ukupno	
Broj porodičina	Broj članova	Broj porodica	Broj članova	Broj porodica	Broj članova	Broj porodica	Broj članova	Broj porodica	Broj članova	porodica	članova		
		40	143	1	1			5	7	46	151		

Broj korisnika usluga socijalne zaštite i poslovi koje ova Služba obavlja se usložnjavaju, jer je sve veći broj porodica koje imaju multiple probleme čija pomoć u rješavanju zahtijeva angažman radnika iz sve tri stručne cjeline.

Nasilje u porodici je problem koji po broju prijavljenih slučajeva nažalost nema tendenciju smanjenja. Također je evidentan porast broja djece čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama.

Evidenciju koju vodi nadležni organ starateljstva sačinjavaju propisani obrasci, koji se popunjavaju jednom godišnje i dostavljaju Ministarstvu za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo.

Podaci o izrečenim zaštitnim mjerama, u 2019. godini bili su slijedeći:

Redni broj	SLUŽBA	Broj osoba koje su štićene zaštitnom mjerom	Broj nasilnih osoba kojima su izrečene zaštitne mjere	Broj obavještenja nadležnom sudu o izvršenju zaštitne mjere	Broj predloženih prekida zaštitne mjere	Broj predloženih produženja mjere	Broj predloženih zamjena mjere drugom mjerom	Broj dostavljenih izvještaja nadležnom sudu
1	Ilijaš	17	16	13				13

Prema evidenciji Službe , počiniocima nasilja u porodici, u 2019. godini izrečeno je ukupno 34 mjeru i to sljedećih:

Red. Br.	Služba	Udaljenje iz stana, kuće ili nekog stambenog prostora i zabrana vraćanja u stan, kuću ili neki drugi stambeni prostor	Zabrana približavanja žrtvi nasilja	Osiguranje zaštite osobe izložene nasilju u porodici	Zabrana uznemiravanja i uhodenja osobe izložene nasilju u porodici	Obavezan psihosocijalni tretman	Obavezno liječenje od ovisnosti	UKUPNO
1	Ilijaš	2	16		16			3.

Prema evidenciji, u toku 2019. godine, u Sigurnu kuću, Fondacije lokalne demokratije, smješteno je ukupno 10 osoba:

Red. Br	Služba socijalne zaštite općine	OSOBE SMJEŠTENE U SIGURNU KUĆU		
		Smještene od strane Službe socijalne zaštite	Smještene u pratnji policije	Ukupno
	Ilijaš	10		10

Po evidenciji izrečenih mjeru nasilja u porodici za 2018. g. evidentirano je 6 osoba(6 predmeta zaštitnih mjeru) , a za 2019.godinu evidentirano je 16 osoba (16 predmeta zaštitnih mjeru) .

Dominira nasilje u porodici između supružnika ili partnera (vanbračnajazajednica) , gdje je do sada evidentirano počinjeno nasilje od strane supruga /partnera prema supruzi / partnerki.

Unazad par godina, kako je Zakon o nasilju zaživio, cešći oblik nasilja je psihološki (verbalni ,seksualni , ekonomski) , a manje fizički, mada se i to dešava. Uzroci nasilja su različiti, najčešće uslijed narušenih egzistencijalnih potreba do ovisnosti o kocki, psihootaktivnim supstancama ili alkoholu, kao i posljedica naučenom stilu života .

Važno je istaći da se svijest žrtava nasilja promijenila u pozitivnom smislu, a to znači da sve veći broj žrtava prijavljuje nasilje i pokreće krivične prijave protiv počinioca nasilja. Tako da dijelom porast u evidenciji nasilja u 2019. godini, u odnosu na 2018. godinu, po vlastitoj procjeni, možemo pripisati osvještavanju pojedinaca.

Također, važno je istaći da pojedine žrtve nasilja odluče ne pokretati krivičnu prijavu protiv počinioca istog, ali se zaštite na drugačiji način npr, uživaju podršku bazičneporodice, napuštaju zajednički život sa počiniocem nasilja i sl.

Izražavamo veliku zabrinutost zbog sve prisutnijeg trenda pojave poremećaja u ponašanju kod djece, posebno maloljetnica osnovnoškolskog uzrasta, gdje smo kroz praksu uočili sve veću zloupotrebu društvenih mreža, neažurnost roditelja da vode adekvatnu brigu o njima, što dovodi do društveno neprihvatljivih normi ponašanja koje mogu imati negativne posljedice za njihovo dalje odrastanje. S druge strane neophodno je istaći da se u praksi susrećemo i sa porastom broja djece koja imaju psihičke smetnje najčešće dijagnosticirane kao duševna obolenja i poremećaje ponašanja i emocija, što je također veoma zabrinjavajuće.

S ciljem očuvanja porodice, stručni radnici nastoje po principu dobrovoljnosti razvijati tretmanski rad sa članovima iste, te pomoći u održavanju funkcionalnosti porodica. Tamo gdje porodica ne uspijeva održati svoju funkcionalnost dolazi do niza problema koji ruše porodični milje i gdje je prioritetna zaštita malodobne djece.

Zaštita duševno oboljelih lica realizirala se u skladu sa ingerencijama ove Službe i podrazumijevala je uvid u socijalne i porodične prilike klijenta po obavjestima zdravstvenih ustanova, te procjenu pružanja pomoći adekvatne za ovu kategoriju. Stavljanje u funkciju Centra za mentalno zdravlje pri Domu zdravlja Ilijas olakšalo je pružanje usluga iz tog domena za zajedničke korisnike.,

2. POSLOVI IZ OBLASTI PORODIČNE ZAŠTITE

Uloga nosioca zaštite porodice koja je Porodičnim zakonom povjerena Centru za socijalni rad, kao Organu starateljstva veoma je složena, značajna i odgovorna, jer obuhvata obavljanje poslova vezanih za poslove zaštite braka i porodice, starateljstvo i usvojenje. Služba socijalne zaštite općine Ilijas je u 2019. godini, prema odredbama Porodičnog zakona FBiH, učestvovala u svim postupcima na sudu gdje se u brakorazvodima i drugim sličnim postupcima odlučivalo o pravima i interesima maloljetne djece.

Osnovni poslovi vezani za primjenu Porodičnog zakona odnosili su se na saniranje poremećenih bračnih i porodičnih odnosa, poslove posredovanja između bračnih partnera prije pokretanja sudskega postupka za razvod braka, poslove davanja mišljenja i prijedloga o povjeri djece u brakorazvodnom sporu i izdržavanju, poslovi davanja mišljenja o izmjeni sudske odluke o povjeri djece, poslove davanja mišljenja o izmjeni sudske odluke o visini izdržavanja,

kontaktiranju djece sa roditeljem sa kojim ne žive, mišljenja o povjeri djece iz vanbračne zajednice i izdržavanju bračnog ili vanbračnog partnera, mišljenje za sklapanje braka maloljetnim licima i davanje saglasnosti za otuđenje nekretnina mldb.licima, poslove nadzora nad ostvarivanjem roditeljskog staranja, poslove starateljstva i posebnog starateljstva i izdavanje uvjerenja o poslovnoj sposobnosti.

Institut starateljstva također je bio zastupljen u toku protekle godine, u sklopu pružanja usluga socijalnog rada porodicama. Obavljanje dužnosti staratelja je veoma težak i ozbiljan zadatak, veliki broj staratelja obavljaju radnici Službe, kada se radi o licima koja nemaju bližih srodnika, i veoma su rijetke situacije da dalji srodnici žele da se imenuju za startelja.

Pored ovih poslova Služba je učestvovala i u svim poslovima vezanim za :

- regulisanje ličnih i imovinskih prava djece bez roditeljskog staranja,
- pružanje pomoći roditeljima da odgovorno i kvalitetno vrše roditeljsku dužnost,
- priznavanje i osporavanje očinstva pred organom starateljstva,
- davanje saglasnosti za raspolaganje imovinom mldb. lica bez jednog ili oba roditelja,
- regulisanje izdržavanja djece
- vršenje nadzora nad ostvarivanjem roditeljskog staranja i
- regulisanje statusnih pitanja djece (promjena imena, prezimena i dr.).

Značajan dio aktivnosti, uposlenici su posvetili poslovima prevencije i saniranja poremećenih bračnih i porodičnih odnosa. Takođe nije zanemarljiv podatak da je znatan broj poremećenih bračnih i porodičnih odnosa u porodicama u kojima je bilo prisutno nasilje. U ovakvim situacijama radilo se o vrlo konfliktnim supružničkim odnosima, koji je zahtjevao stručan i suptilan pristup članova stručnog tima, u kojima su angažovani socijalni radnik, pedagog,psiholog i pravnik.

Pregled podataka iskazanih u sljedećoj tabeli odnosi se na osnovne poslove koji proizilaze iz odredbi Porodičnog zakona.

**TABELARNI PREGLED
POSLOVA IZ PORODIČNOG ZAKONA SLUŽBE SOCIJALNE ZAŠTITE
OPĆINE ILIJAŠ ZA 2019.GODINU**

Red. broj	Poslovi koji se odnose na primjenu Porodičnog zakona	Broj
1	Broj posredovanja	37
2	Broj mišljenja o povjeri djece u brakorazv.sporu i izdržavanje	22
3	Broj mišljenja i prijedloga o izmjeni sudske odluke o povjeri djece	4
	Mišljenje za izmjenu sudske odluke	2

	o visini izdržavanja	
5	Broj mišljenja o viđanju djece-kontaktiranje djeteta sa srodnicima (nana i dedo)	2
6	Davanja mišljenje za sklapanja braka maloljetnim licima	0
7	Mišljenje i prijedlog o povjeri djece iz vanbračne zajednice	6
8	Pomoć u staranju o djetetu i zaštita djeteta	9
9	Broj odluka organa starateljstva o povjeri, izdržavanju i kontaktiranju s djecom	0
10	Upozorenje na propuste u staranju o djetetu i pružanje pomoći	1
11	Utvrđivanje očinstva i materinstva	0
	Praćenje izdržavanja	70
12	Osporavanje očinstva i materinstva	3
13	Pomoć u saniranju poremećenih porodičnih i bračnih odnosa	5
14	Starateljstvo nad punoljetnim licima	23
15	Saglasnost za raspolaganje imovinom	5
16	Starateljstvo nad maloljetn.licima	18
17	Posebno starateljstvo	27
18	Nadzor nad ostvarenjem roditeljskog staranja	1
19	Usvojenje	
	Određivanje ličnog imena djetetu	1
20	Praćenje adaptacionog peroda prije usvojenja	1
21	Izdato uvjerenja o poslovnoj sposobnosti	34
22	Učešće organa starateljstva u sudskim postupcima	Red 23+24+25
23	Parnični postupci	50
24	Vanparnični postupci	6
25	Izvršni postupci	1

UKUPNO

3. POSLOVI IZ OBLASTI KRIVIČNOG ZAKONODAVSTVA

Stanje i problemi odgojne zanemarenosti i zapuštenosti, sa aspekta rada Službe Ilijaš ogledaju se kroz realizaciju poslova koji proizlaze iz Zakona o zaštiti i postupanju sa maloljetnicima u krivičnom postupku, koji se primjenjuje od februara 2015.godine, Zakona o socijalnoj zaštiti, Zakona o izvršenju sankcija u Kantonu Sarajevo, Zakona o prekršajima FBiH kao i postupanje po odredbama Krivičnog zakona i Zakona o krivičnom postupku u dijelu kojim je definisana uloga organa starateljstva (poglavlje X). Ovim zakonima se između ostalog uređuju i pitanja izvršenja odgojnih mjera izrečenih malodobnim počiniocima krivičnih djela (upućivanje u Disciplinski centar, pojačan nadzor od strane roditelja, usvojitelja, staratelja, pojačan nadzor u drugoj porodici i pojačan nadzor od strane nadležnog organa socijalne zaštite).

U pripremnom postupku, Služba je prema mldb.počiniocima krivičnih djela radila na prikupljanju i sistematizovanju potrebnih podataka o ličnosti maloljetnika, porodičnim prilikama, kako bi obezbijedila činjenice za sud i TUŽILAŠTVO prilikom izricanja odgojnih mjera. Krivični zakon obavezuje Službu na kontinuiranu saradnju sa nadležnim Sudom i Tužilaštvom, što je u 2019.godini Služba ispoštovala.

U toku 2019.godine, u Službi socijalne zaštite općine Ilijaš je izrečena jedna odgojna mjera: sudski ukor.

Na zahtjev Tužilaštva dostavljena su tri mišljenja organa starateljstva.
Provedena su četiri prekršajna postupka.

PODACI O MALOLJETNICIMA:

1.	PRIPREMNI POSTUPCI	1
2.	PREKRŠAJNI POSTUPCI	4
3.	ODGOJNA MJERA SUDSKI UKOR	1
4.	UPUĆIVANJE U ODGOJNI CENTAR	0
5.	POJAČAN NADZOR RODITELJA	0
6.	POJAČAN NADZOR ORGANA SOCIJALNOG STARANJA	0
7.	UPUĆIVANJE U ODGOJNU USTANOVU	0
8.	UPUĆIVANJE U MALOLJETNIČKI ZATVOR	0
9.	UPUĆIVANJE U ODGOJNO-POPRAVNI DOM	0

U toku 2019. godine nije bilo izricanja alternativnih mjeru.

U saradnji sa školama provođen je kontinuran rad sa djecom u riziku kao i djecom koja manifestuju ozbiljne smetnje u ponašanju. Napominjemo da je u tom pogledu sve složenija problematika sa kojom se susrećemo (ovisnosti, samopovređivanje, seksualna zloupotreba i zloupotreba el. medija).

Takođe je naša Služba imala aktivno učešće u izradi Lokalnog akcionog plana, kroz projekat Jačanje referalnih mehanizama zaštite djece od nasilja na lokalnom nivou koji provodi World Vision uz podršku UNICEF-a. U toku ove godine organizovano je nekoliko edukacija u cilju poboljšanja stanja u izvršavanju odgojnih mjera i sankcija.

1. Mjere prevencije koje se preduzimaju:

- U okviru realizacije planova zaštite za djecu u riziku, uspostavljena saradnja sa osnovnim i srednjim školama i Centrom za mentalno zdravlje, te nevladinim sektorom koji provodi projekte prevencije i zaštite socijalno ugroženih porodica sa djecom
- U projekat „Program prepoznavanja i zaštite djece od faktora rizika“ u Kantonu Sarajevo uključene sve škole na području općine Ilijaš. U okviru navedenog projekta dogovoreni oblici saradnje na nivou lokalne zajednice
- Održavaju se redovni sastanci sa predstavnicima obrazovnih institucija, zdravstva, NVO u Ilijašu, a sve u cilju unaprijeđenja saradnje i zajedničkog djelovanja u prevenciji maloljetničkog prestupništva.
- Zbog problema vršnjačkog nasilja u školi, organizovano više sastanaka sa roditeljima djece kao i individualni i grupni rad sa djecom.
- Učešće u kampanji „Vrijedni pažnje“ u organizaciji World Vision u cilju prevencije zanemarivanja djece i time ugrožavanja prava na pravilan rast i razvoj
- U toku je izrada Lokalnog akcionog plana a u cilju blagovremenog prepoznavanja rizika koji mogu dovesti do ugrožavanja osnovnih prava i interesa djeteta

2. Programi resocijalizacije maloljetnika uključuju :

- Materijalnu pomoć
- Psihosocijalnu podršku
- Pomoć u nastavku školovanja.

Na osnovu profesionalnog iskustva u radu sa porodicama koje imaju mldb.djecu, možemo konstatovati da je nažalost uloga roditeljstva veoma oslabila, vrlo često se u odgoju djece praktikuju represivne mjere, roditelji ispoljavaju različite stavove u pogledu funkcionalisanja porodice i izvršavanja odgojne funkcije, što kod djece izaziva konfuziju i prepreku u formiranju vlastitih i društveno ispravnih stavova. Kroz stručni rad, kod djece se mogu veoma lako uočiti paralisanost u ispoljavanju vlastitog mišljenja, želja i potreba, što zasigurno otežava njihovo formiranje u stabilne ličnosti.

Prisutna je velika zloupotreba društvenih mreža, nepostojanje roditeljskog autoriteta, gdje djeca uglavnom odrastaju u porodicama gdje se nad njima ne vrši nikakav nadzor. S druge strane, veoma veliki broj je porodica u kojima roditelji ne prepoznaju promjene u ponašanju kod svoje djece i veoma teško prihvataju da

njihovo dijete ispoljava problem u ponašanju i sa takvim porodicama otežana je saradnja.

4. POSLOVI IZ PROTOKOLA O SARADNJI

Služba je realizovala niz poslova koji proizilaze iz potpisanih protokola i sporazuma o saradnji. Poslovi se obavljaju na način kako je precizirano u odredbama potpisanih protokola, a odnosili su se na:

- saradnju u rješavanju nastalih problema sa drugim ustanovama iz oblasti socijalne zaštite i nevladinim organizacijama,
- obezbeđivanje dežurstava socijalnih radnika i poslije radnog vremena, sa zaposlenicima PU Kantona sarajevo u cilju suzbijanja pojave prosjačenja, obezbeđivanja adekvatne zaštite djeci, koje se trenutno nađu u stanju socijalne potrebe na ulicama Kantona Sarajevo.

1. PROTOKOL O SARADNJI I POSTUPANJU U SLUČAJEVIMA PROTIVPRAVNOG PONAŠANJA NA ŠTETU DJECE U KANTONU SARAJEVO

Potpisan između:

- Ministerstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo“
- Ministerstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo
- Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo
- Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo
- Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade kantona Sarajevo
- Tužilaštva kantona Sarajevo
- Kantonalnog i Općinskog suda u Sarajevu
- Zavoda za pružanje besplatne pravne pomoći KS
- JU Kantonalni centar za socijalni rad i
- KJU Odgojni centar KS

Prema ovom Protokolu iz reda uposlenih socijalnih radnika u JU „Centar za socijalni rad“ Sarajevo obezbeđuje se pripravnost socijalnog radnika, koji je angažovan u radne dane od 17 sati do 7 sati narednog dana, u dane vikenda i praznika. Pored pripravnosti socijalnih radnika izvan radnog vremena koji djeluju u skladu sa potpisanim Protokolom, u 2019. godini nastavljene su aktivnosti u pogledu prevencije prosjačenja.

Red broj	SLUŽBA SOCIJALNE ZAŠTITE OPĆINE ILIJAŠ
----------	--

1.	Pregled broja pripravnosti socijalnih radnika u toku godine	9
2.	Pregled broja intervencija u toku pripravnosti po Službama	3

2.PROTOKOL O SARADNJI

Potpisan između:

- JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ Sarajevo
- Fondacija lokalne demokratije Barcelona-Sarajevo.

Saradnja je i u 2019.godini, bazirana na realizaciji dogovorenih poslova, po Protokolu, a odnosila se na problematiku nasilja u porodici odnosno pružanje adekvatne zaštite osobama izloženim nasilju i zlostavljanju.

Kako je već istaknuto, pojava nasilja u porodici je u porastu, a u Službi se kontinuirano radilo sa nasilnicima i žrtvama nasilja, kojima je pružana materijalna i psihosocijalna podrška-

U Sigurnu kuću u toku 2019.godine smještaj je realiziran za 10 osoba od čega je bilo 3 maloljetnih lica i to 1 lica u pratnji majke dok je -2-maloljetnica uzrasta 15 godina bila bez pratnje.

3. PROTOKOL O SARADNJI NA REALIZACIJI POSLOVA PO ZAKONU O HRANITELJSTVU

Između:

- 1.JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ Sarajevo
- 2."Houp end Homes for Children"

Međusobna saradnja se bazirala na realizaciji hraniteljstva. Kao i projektu transformacije KJU „Dom za djecu bez roditeljskog staranja“ u Sarajevu. Pružanje podrške porodicama u kojima postoji rizik da će djeca biti smještena u instituciju bio je baziran na uzajamnom dogovoraju, razumijevanju i zajedničkom radu.

Projekat Transformacija Dječijeg doma Bjelave u koji su uključeni NVO Hope and homes for Children , Kantonalno ministarstvo rada i socijalne politike i Dječiji dom Bjelave i JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ intencija je prevazilaženje

dosadašnjeg smještaja djece u veliki kolektiv i organizovanje malih porodičnih domava za smještaj do 10 djece bez roditeljskog staranja.

OSTALO:

-Uposlenici ove Službe učestvovali su na edukacijama, seminarima, treninzima, javnim raspravama, konferencijama, projektima, prezentacijama koje su od bitnog značaja za unapređenje rada i profesionalnog usavršavanja, i na sastancima sa predstvincima drugih ustanova i institucija sa kojima usko sarađuju, kako bi se poboljšala saradnja i precizirali poslovi neophodni za adekvatno pružanje usluga korisnicima.

-Poštjući zakonske procedure nastojali smo ne odstupati od profesionalne etike socijalnog rada, vrijednosti i principa, pedagoških i psiholoških standarda, te pravnih okvira. Rad Službe socijalne zaštite zahtjeva poštivanje privatnosti i zaštite podataka o svojim korisnicima, kao jednom od osnovih principa u socijalnom radu.

PROGRAMSKA ORIJENTACIJA ZA NAREDNI PERIOD

Problemi karakteristični za lokalnu zajednicu se ogledaju u specifičnosti problematike koja je u značajnoj mjeri prisutna (nasilje, duševno oboljela lica, agresivan nastup korisnika i nedovoljno izgrađen odnos prema vlastisom problemu i raspoloživim mogućnostima rješavanja, način organizovanja mjesnih zajednica koje nemaju zaposlene sekretare niti evidenciju građana). Korisnici često manipuliraju sa podacima koje dostavljaju uz zahtjeve za ostvarivanje prava, ponekad nastupaju agresivno i uz prijetnje uposlenicima pokušavaju ostvariti pravo koje su sebi zadali kao cilj, ne uvažavajući uslove koji su utemeljeni u zakonima. Želeći zadržati optimistički stav prema djelatnosti kojom se bavimo, nastojimo i nastojaćemo u skladu sa našim ingerencijama pružati i dalje pomoći licima i porodicama koje se nalaze u stanju socijalne potrebe.

Kroz saradnju sa nevladinim sektorom u saradnji sa Službom pri općini je ostvarena saradnja sa udruženjem ALTERURAL koji planira u narednom periodu svoj projekat „Unapređenje uslova stanovanja za lica u stanju socijalne potrebe proširiti i na općinu Ilijaš. Već je održan sastanak i edukacija sa ovim udruženjem, gdje su prezentirane planirane aktivnosti na ovom planu kao i do sada postignuti rezultati u drugim općinama. Imajući u vidu činjenicu da su slabe mogućnosti rješavanja stambenih pitanja lica u stanju socijalne potrebe, ove aktivnosti treba podržati i nastojati da dođe do realizacije projekta na području općine Ilijaš.

U radu sa korisnicima prava i usluga konstatujemo probleme s kojim se isti najčešće suočavaju, a neki od njih su slijedeći:

- Lica sa invaliditetom na području Općine Ilijaš suočavaju se sa problemom u pristupu objektima koji nije prilagođen svima;
- Sadržaj društvenog života utiče i na adekvatnu socijalizaciju djece i omladine nije na zadovoljavajućem nivou;

- povećan broj nasilja u porodici
- Sve veći broj novoevidentirane djece sa rizičnim ponašanjem i slabljenje roditeljske uloge
- značajan broj osoba sa poteškoćama na planu mentalnog zdravlja

U narednom periodu očekujemo nastavak dobre saradnje sa svim relevantnim ustanovama za područja općine Ljiljan.

Programska orientacija Službe za 2020. godinu, bazira se na:

- radu na realizaciji započetih poslova u 2019. godini i novih poslova iz djelatnosti
- unapređenju kvalitete rada u postupku obavljanja redovnih poslova,
- unapređenje saradnje sa lokalnim jedinicama, mjesnim zajednicama u cilju poboljšanja provođenja socijalno-zaštitnih aktivnosti.
- Jačanje saradnje sa nevladinim organizacijama

